

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – III. ÉVFOLYAM – 24. SZÁM, 2010. JÚN. 13.

Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Az Énekek éneke első ránézésre nem illik bele a bibliai könyvek sorába, hiszen egy emberi, vagy legalábbis annak tartott érzésről ír, nevezetesen a szerelemről. Azonban mégis nagyon fontos dolog ez Isten szempontjából is, a hit-

megtalálják lelki- és házastársukat. Sok nehézség van ezen az úton is, Isten mégis áldást készít belőlük. Komoly lelkigondozói feladat az azokkal való beszélgetés, akik ezen az úton hajótörést szenvednek, szenvedtek. Mindennél jobban szükségük van vigasztaló szóra, testvéri együttérzésre. Ez sokszor nem

Csókoljon meg engem szája csókjaival! Szerelmed jobb a bornál, jó illata van olajodnak, neved, mint a kiöntött olaj; ezért szeretnek téged a leányok. Vigyél engem magaddal, fussunk, vezess a szobádba, királyom! Ujjongva örülünk veled, emlegessük bornál is jobb szerelmedet, méltán szeretnek téged! Jeruzsálem leányai! Én barna vagyok, de szép, olyan, mint Kédár sátrai és mint Salamon szőnyegei. Ne nézzétek, hogy milyen barna vagyok, a nap sütött le engem. Anyám fiai haragudtak rám, szőlőt őriztettek velem; a magam szőlőjét nem őriztem. Mondd meg nekem te, kit lelkemből szeretek, hol legeltetsz, délben hol delettetsz? Miért keresgéllek társaid nyájainál? Ha nem tudod, ó, asszonyok szépe, indulj el nyájam nyomán, és legeltesd kecskéidet a pásztorok tanyáinál!

Énekek éneke 5,1-8

tel összefüggésben. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy közvetlenül a teremtés után Isten maga állapítja meg, hogy nem jó az embernek egyedül. Látja az ember gondjait, és át is érzi azokat. És ezen még a bűneset sem változtatott. Ma is fontos kérdésként vetődik ez fel, és ma is aktuális, hogy nem jó az embernek egyedül lenni, mindenki próbálja megkeresni a társát. Ez természetesen nem csak az egyén, de a gyülekezet, sőt a társadalom számára is fontos kérdés, és imádkozni is kell azért, hogy Isten segítse az ebben a keresésben élőket, hogy

csak a lelkész feladata, főleg nem ebben az élethelyzetben, hanem gyakran arra marad, akit az adott testvér éppen arra érdemesít, hogy kiöntse előtte a szívét. Ha már a keresés gondolatköréről beszélünk az Igével kapcsolatban, akkor meg kell említeni még néhány élethelyzetet, amikor a keresés kérdése felmerül. Azt kell mondani, hogy a segítőtárs megkeresésén kívül vannak még olyan helyzetek, amikor ez a téma felvetődik, de idő- és helyszűke miatt most csak a fontosabbakra térek ki. Egy másik élethelyzet, amikor Istent

---

keresem. Szerintem minden ember életében eljön a pillanat, amikor szeretné megismerni Istent. Sokan talán nem vallják be, mert gyengeségnek érzik, talán még saját maguk előtt sem merik bevallani, de ott munkál bennük. Ezt a felismerést tett követi, az ember elkezd keresni. És itt jön az első nagy kérdés, HOL? Ha erre a válasz téves, akkor az egész keresés eredménytelen, félresikló lesz. A tapasztalt keresztyéneknek ennél a pontnál nagy felelősségük van: tudnak-e utat mutatni. Ehhez a kereséshez nem kevés alázat is kell, mert el kell fogadni, hogy a Biblia Istene egy szuverén Isten, nekem kell Őt elfogadni, és nem igazíthatom a Biblia üzenetét a saját vágyaimhoz. Pedig sokszor de szívesen megtenném! Amikor fel kell ismernem hiányosságaimat a Biblia tükrében, de szívesen változtatnék rajta! De nem tehetem, mert az így kapott isten, már nem Isten, hanem bálvány lesz, mellyel nem lehet semmit kezdeni. Az ilyen istent formálhatom szabadon, de már nem az Örökkévaló Isten lesz az. Ez pedig nagyon fontos kérdés. Ne feledjük el, hogy ennek az elhordozása nem könnyű. Amikor Mózes találkozott Istennel, nem bírta volna elviselni az ábrázatát. Persze nekünk könnyebb dolgunk van, mert Krisztus által és a Szentlélek közvetítésével kereshetjük Istent. De még így is, sokszor mennyi pótlékot, közvetítést szeretnénk csak azért használni, hogy ne kelljen szembesülnünk az Élő Istennel. Sok ez a bűnös embernek. Keresné, de lelke mélyén talán mégsem találkozna Vele szívesen. Követné, de nem akarja elfogadni a Törvényt.

Isten keresésével kapcsolatban a másik fontos kérdés a MIKOR? Egyszer láttam egy füzetecskét, és abban élethelyzetek voltak. Az egyik túl fiatal volt, a másik túl elfoglalt, a harmadik túl öreg, és a negyediknek már túl késő volt. Isten keresése nem életkor függvénye. Mindig aktuális. Kialakult ugyan a társadalomban egy torz kép, hogy „csak az idősek”, de mi tudjuk, hogy sok fiatalnak is erőt, igazi forrást ad az élethez, annak minden nehézségéhez Isten követése.

Persze okozhat az is nehézséget, hogy Isten sokszor nem direkt módon jelenti ki magát. Gondoljunk csak a kapernaumi százados történetére. Jézusnak oda sem kellett menni, és meggyógyult a szolga. Isten sokszor a háttérben, de biztos kézzel, az Ő gyermekei javára tervez, formál, alakít.

És már meg is érkezünk a keresés témakör következő lehetséges aspektusához, amikor Isten keresi meg az embert. Ő nem akarja, hogy bűnben maradjuk, és Nélküle éljünk. Mindenki felé elhangzik hívó szava, hogy jer, kövess engem. Isten keresése az ember irányában többféle lehet. Történhet egy odaillő Igével, mely megszólítja az embert. Történhet egy élethelyzettel, mely nehéz, kilátástalan. Isten azonban ebből is képes jót kihozni, Ő bebizonyítja. Még ezerféle módon, valóban egyénre szabva keresi Isten az embert. Ebben persze bennünket, hívő keresztyéneket is felhasznál, és ez egy óriási kiváltság. Annak az Istennek lehetünk a munkatársai, Akire Jézus nélkül nem is tekinthetnénk. Merjünk tehát keresni. Az ember ugyan sokszor nem szeret keresgélni, de legyen

---

mindig szívünkben a megtalálás öröme, mert ebben az esetben van reménység, és méghozzá igaz reménység.

Merjük keresni a társat, mert Isten olyan áldásokat ad benne, amit másban nem kaphatunk meg, de még ezek nélkül is merjük a másik emberben a barátot keresni. Keressük Istent, de Ő szerinte. Tudjuk elfogadni, hogy Ő a leghatalmasabb, de Ő tette értünk a legtöbbet. És

nem utolsó sorban nyíljon meg szívünk, ha Ő szól hozzánk.

Keresések és találasok – mondhatni az ember ebben éli le az életét. Kérjük Mindenható Urunkat, hogy adjon benne nekünk örömet, sikert.

Ámen

(Elhangzott 2010. május 30-án.)

TRIANON:

EGY KATASZTRÓFA EMLÉKEZETE

1920 június 4. – a mai napig az egyik legfájóbb nap a magyar nép történetében, pedig csak egy nap. Egy nap, mely megváltoztatta a nemzet fejlődésének történetét. De ennek a napnak a következményei sokkal súlyosabbak, mint-hogy el lehetne intézni azzal, hogy „*fel-darabolták az országot*”.

Ebben a cikkben éppen ezekkel a következményekkel szeretnék foglalkozni. Annyit a személyes érintettségből, hogy egy olyan városban nőttem fel, amit Trianon következménye képpen ketté vágta, és 1995-ig ez nagyon komoly következményeket vont maga után. A terjedelem miatt sajnos leginkább csak egy másfajta, amennyire lehet objektív megközelítést szeretnék leírni, és azt érzékeltetni, hogy ez a látszat ellenére mindenkinek tragédia volt. Éppen ezért leginkább tények, sokszor kevésbé ismert tények ismertetésére szeretnék szorítkozni, melyek esetleg más megvilágításba helyeznek dolgokat. Igen,

ma már más gondok vannak, de ha nem igyekszünk megérteni a múltat, és az akkor, akár mások által is elkövetett hibákat, akkor könnyen ismét áldozatok lehetünk.

Megalakultak az **új államok**, de ezekben azok lakóinak sem sok öröme telt. Vegyük sorba az utódállamok sérelmeit, és azoknak a nemzeteknek a veszteségeit, melyek Trianon nyerteseinek tartják magukat.

Románia – Látszólag a legnagyobb nyertes. De: Trianonnal olyan nemzeti-ségi problémákat importált, illetve generált, mely az ország fejlődését a legutóbbi időkig negatívan befolyásolták. 1940-ben pedig hasonló traumát voltak maguk is kénytelenek átélni: elcsatolták a Pruton túli területet a Szovjetunióhoz. Így a történelem megismételte velük önmagát, a mai napig vérre menő viták folynak a nemzeti hovatartozással kapcsolatban, folyamatos viták forrása az újabb felelőtlen határhúzás.

Jugoszlávia – 1929-ig: Szerb-Horvát-Szlovén Királyság. Sokáig itt mentek a

legjobban a dolgok. Egyébként a saját történelemismeretünket is felelevenítve: Horvátország SOHA nem volt Magyarország szerves része, perszonális unió volt, majd 1868-tól saját országgyűléssel (sabor) rendelkezett. Ha a Hideg Napoktól (1942), és az arra adott választól a háború után eltekintünk, itt volt a magyar kisebbségnek sokáig a legtöbb joga. Majd az 1980-as években bekövetkezett erjedés után a legsúlyosabb válságba sodródott az egykori „bezzeg” ország. A szerbeknek 2008-ban saját bőrükön kellett megélniük Trianont, immár másodszor: először Jugoszlávia szétesésével kerültek hatáskörön kívül jelentős szerbek által lakott területek (Knin, Bosznia, Krajina), majd 2008-ban Kosovo elvesztésével beteljesült a tragédia: ez nekik olyan, mint Magyar-

ország számára Erdély elvesztése volt. Az okok még azonban 1920-ban fogantak...

Csehszlovákia, majd **Szlovákia** – A létrejött utódállamok közül látszólag a legdemokratikusabb, azonban már az első perctől megvolt az igény a cseh hegemóniára, sokszor a szlovákok kárára is. Az első köztársaság idején még négy részből álló ország a háború után bele-süllyedt a kommunista diktatúrába. A rendezetlen belső viszonyok, és az akkor „divatos” váljunk szét megpecsételte az ország sorsát: 1993 január elsején két új állam jött létre, szerencsére ezúttal vér nélkül. Új nemzetiségi kérdések is felvetődtek, hiszen jelentős szlovák illetve cseh kisebbség jött létre a másik ország területén. Egyébként Trianonnal a szlovák nemzet is sokat veszített, a propaganda ellenére: már akkor jelentős szlovák nemzetrészek váltak el az anyaországtól, és leginkább a románok velük sem bántak jobban, mint a magyarokkal.

Európa az első világháború előtt

Azonban nem csak az utódállamokról kell megemlékezni, hanem arról is, hogy ezek létrejöttével mi ment tönkre. Ennek a szét-esésnek a gazdasági következmények is nagyon súlyosak voltak. A korábbi organikus egység, a Monarchia szétesett, és minden országban a protekcionista paternalista hajlamok törtek elő. *(protekcionizmus – kereskedelempolitikai irányzat, amelynek*

zést kapott a nagyorosz eszméktől, mely „internacionalista” mivoltát az ukránok, fehéroroszok, és más nemzetek már húsz éve „élveztek”. Jellemző, hogy a nyolcvanas években azért váltották le Kijev párttitkárát, mert ukrán karakteres írógépet mert kérni a pártbizottságra, és ezért nacionalista elhajlónak bélyegezték. Amúgy a nagy éhínség (holodomor, magyarul éhségtenger) alatt, 1932-33-ban kb tízmillió ukrán vesztette életét. Egyértelmű etnikai tisztogatás.

A magyar autonómiát Romániában 1967-ben a Kárpátok Génusza a maga cipésziskolájával megszüntette, egyedül Jugoszláviában történt előrelépés, az 1974-es alkotmány garantálta a Vajdaság és Kosovo autonómiáját.

Ausztriáról viszonylag kevés szó esik, pedig ott sincs és nem is volt minden rendben. Lényegében államnyelv volt a német, némi jogot csak a horvát kisebbség tudott magának kiharcolni. Elnyomás nem volt, de nem is nagyon segítették a kisebbségek nyelvi önazonosságát.

Írásom további részében a súlyos **trianoni örökség megoldási lehetőségeivel** szeretnék röviden foglalkozni, de ezt is inkább teszmem gondolatébresztő jelleggel. Ha a mai térképre nézek, meg kell állapítanom, Európában nincs talán egy centi határ sem, ami ott van, ahol lennie kellene. Ennek a mentén viszont Európát egyszer sikerült vérbe borítani, még egy-

szer nem kellene, annál is inkább, mert annak a vége megint csak igazságtalan, vagy igazságtalanabb határhúzgálások lennének. A Párizs környéki békék, és ennek a folyamánként kitört második világháború első és nagy tévedése éppen az volt, hogy a megoldás a határok hollétében van. Nos, éppen az Osztrák-Magyar Monarchia a példa rá, hogy ennek az emberek boldogságához nem sok köze van.

Eltelt kilencven év, a fenn említett tanulságokból valami teljesen újat kell ahhoz kitalálni, hogy a huszadik század ne ismétlődhessen meg. Persze történt azóta egy nagyon fontos dolog: létrejött az **Európai Unió**. Ennek a jelszava az egység a sokféleségben. Na végre, de

Európa az első világháború után

azt kell mondjam, ezt már a Monarchiában is feltalálták, még ha nem is alkalmazták maradéktalanul. Viszont ez a számunkra újabb kihívásokat tartogat. Az új felfogás mint magyaroknak és mint keresztyéneknek is új kihívásokat tartogat.

Először is nézzük, mint keresztyének, mit várhatunk a mai Európától. Már mint keresztyének nem bújhatunk az állam védőszárnyai alá, merthogy „keresztyén államban élünk”, hanem igenis tudomásul kell venni, hogy ismét misszióra van szükség. Nem érdemes azt az utat járni, amit jártak holland testvéreink, hogy mindent elintéztek a „tolerancia” varázsigéjével. Igenis misszióra van szükség, még hogyha át is kell gondolni annak a lényegét. Ebben is bibliai, biblikus alapokra van szükség, mert más esetben nem lehet sikereket elérni. Ha ez elmarad, és nem mi végezzük a missziót, akár a többségi nemzet felé is, akkor könnyen előfordulhat az, amit Jugoszláviában tapasztaltam. A szabadkai gyülekezetben szolgáltam vendégként. A lelkésznő mondta, hogy délután szórványba megyünk egy Sivac nevű faluba. Házi istentisztelet volt, noha lett volna templom, amit már időközben eladtak a szerb adventista egyháznak. Ha komolyan vették volna a missziót, akkor lehet, hogy szerb nyelven, de együtt dicsérték volna az Istent, református szertartás szerint.

Meg kell vizsgálni a nemzeti megoldási lehetőségeket is a kérdéssel kapcsolatban. A „nem, nem, soha” és társai már akkor sem voltak életképes szlogenek,

amikor azokat megfogalmazták. Ma pedig, amikor a határok úgyszólván nem léteznek (végre) pedig még történelmi díszletnek is kevesek. **Mit lehet, vagy kell tenni?** Persze, ki lehet tenni a Nagy Magyarország matricát a kocsi-ra, sok eredménye nem lesz. Fontosabb kérdés, hogy az anyaországon kívül élő magyarok két dolgot érezzenek: egyrészt a kétnyelvűségük egy fontos érték. Ezt az értéket pedig a következő generációknak tovább kell adni. Igen, talán macerásabb, mint az egynyelvűség, de egy érték. Nem az iskolára kell ezzel várni, mert mire odakerül a gyerek, már mindkét nyelvet tökéletesen kell, hogy beszélje. A másik annak a közösségnek az erejét, ami megnyilvánult 2009. május 22-én Debrecenben.

Van még egy feladat is: részt kell venni az adott ország kultúrájának megismertetésében a magyarországiakkal. Ha ezek teljesülnek, meggyőződésem, hogy Trianon emlékezete ha halványulni nem is fog, de talán már nem lesz olyan akut seb a magyarság lelki testén, mint az elmúlt kilencven évben volt. Emlékezni kell, de a jelenről, jövőről sem szabad megfeledkezni. Tudomásul kell venni, egy Kárpát-medencénk van, mely túl kicsi az ellenségeskedéshez. Egy életünk van, mely túl rövid a gyűlölködéshez. És még keresztyén emberként hozzá kell tegyem, egy Istenünk van, ami viszont túl kevés ahhoz, hogy gyermekei, beszéljenek akármilyen nyelvet, ne tekintsenek egymásra testvérként.

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentisztelet:

Vasárnap 17.00 órától (nyári időszámítás alatt). (Prága 1, Klimentská 18, 3. emeleti gyülekezeti terem.)

Az istentisztelet idejére **gyermekmegőrzést vállalunk** (ugyanabban az épületben). Az igény bejelentése szombat estig a **+420-723-960913** telefonszámon lehetséges.

Bibliára: Havonta egyszer; a következő bibliára időpontja egyelőre ismeretlen, kérjük kísérik figyelemmel a hirdetéseket.

Konfirmációi felkészítés: érdeklődni lehet a lelkipásztornál.

A lelkipásztor elérhetőségei: Éles György, cím: Třeboradická 45, Prága 8 – Kobylysy, telefon: **+420-776-387179**, e-mail: **eles.gyorgy@gmail.com**.

Énekkari próbák: szerdánként 18.30-tól, Nemzetiségek Háza, magyar kisebbség irodája, (Vocelova 3, Prága 2)

Pilzen – istentisztelet **június 17-én (csütörtök)** – a helyszínt és időpontot még pontosítjuk.

Brünn – istentisztelet **június 19., 11.00**, a Nemzetiségek Házában (Radnická 8).

Teplíce – az istentisztelet helye és időpontja egyelőre ismeretlen.

Egyéb információ: **www.reformata.cz**

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– **Dr. Békássy N. Albert**, a NyEMRLSz (Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat) világi elnöke **hittudományi tanácskozásra hívja gyülekezetünk vezetőségét, amelyre Felsőőrön, július 22-25 (csütörtök-vasárnap) között kerül sor.** A találkozózn gyülekezetünk lelkésze fogja képviselni gyülekezetünket.

– A Magyar Református Presbiteri Szövetség „**A presbitériumok szerepe a helyi közösségek életében**” címmel **június 17-20. között nemzetközi presbiteri konferenciát** tart Debrecenben, amelyre szeretettel hív minden érdeklődőt.

Gyülekezetünk a következő két vasárnapon **gyűjtést** szervez a magyarországi és szlovákiai **árvízkárosultak megsegítésére.** Az adományokat az istentiszteletet követően az erre a célra elhelyezett perselybe lehet bedobni. Ha a kedves Olvasó banki átutalással szeretne hozzájárulni a gyűjtéshez, az alul feltüntetett bankszámlaszámra megteheti, a megjegyzés mezőben kérjük feltüntetni az „*adomány árvíz*” jelszót.

Köszönjük.

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Éles György, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): **uzenet@reformata.cz**

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP